

BASIN BÜLTENİ **İstanbul, 12 Ağustos 2008****FEMSAN, BMC'nin Elektrikli Otobüs Projesinde Motor Tedarikçisi Olma Yolunda**

Küresel pazardaki gelişmelere paralel olarak BMC'de elektrikli otobüs üretmek için kolları sıvadı. Bu bağlamda, projenin en önemli unsuru olan elektrik motorunun yerli olarak FEMSAN'dan tedarik edilmesi planlanıyor.

Fosil yakıtlara ait kaynakların tükenmekte olduğuna dair öngörüler ile akaryakıt fiyatlarındaki son dönemde gözlenen artışlar firmaları değişik projelere yönelmeye zorluyor. Dünyadaki pek çok araç üreticisi akaryakıt haricindeki alternatif enerji kaynakları için çalışmalar yürütüyor. Bunlar arasında çevre dostu da olduğundan dolayı elektrik enerjisi en popüler olanı. Bilindiği üzere büyük otomobil üreticileri hem yakıt hem de elektrikle çalışan melez araçları piyasaya sürmüş durumda. Bu teknolojinin daha da geliştirilmesi için çalışmalar yürütülüyor. Bu yılın Nisan ayında Hannover'de düzenlenen sanayi fuarında Toyota araçlarda kullanılmak üzere tasarlanmış 200 kW gücündeki elektrik motorunu tanıttı bile. Şu ana kadar bu segmentte kullanılan ortalama güçlerin 40 kW civarında olduğu düşünülürse bu oldukça önemli bir gelişme.

Otomobil piyasasındaki bu gelişmelere otobüs üreticileri de kayıtsız kalamadı ve elektrik enerjisinin de kullanıldığı otobüsler üretmek için kolları sıvadı. Elektrikle çalışan araçlarda en önemli aksam olarak elektrik motoru ve bunu kontrol eden sürücüsü kabul ediliyor. Araca ait diğer aksamalar büyük oranda mevcudiyetini korumakta iken taşıt imalatçıları en çok elektrik motorunun tedariki düşünüyor. Motorun verimliliği enerji tüketimi ile doğrudan ilintili olduğundan bu alandaki en küçük teknolojik gelişme dahi önemseniyor. Bunun haricinde, elektrik motorunun kalitesi ve problemsiz çalışma süresinin uzunluğu aracın kalitesi yön veren en önemli etken haline geliyor.

Temsa halen yabancı bir motor üreticisi ile elektrikli otobüs projesinin motoru için görüşmelerini sürdürüyor. BMC ise yerli kaynaklara ve Türk mühendislik bilgisine güvenerek farklı bir yol seçti ve elektrik motorunun tedarikinin iç pazardan karşılanmasına yönelik ilke kararı aldı Bu kararın hayata geçirilebilirliğini ölçmek amacıyla da halen Türkiye'nin en büyük DC Motor imalatçısı olan Femsan ile görüşmelere başladı.

BMC'de bu yılın başından itibaren elektrikli otobüs projesine hız verilmiş durumda, hatta bu projeyi yürütmek için firma bünyesinde ayrı bir bölüm dahi oluşturulmuş. BMC yetkilileri elektrikli araçlarda en çok bilinen ve kullanılan klasik elektrik motor çeşidinden farklı olarak değişik teknik özelliklere haiz bir motor çeşidi üzerinde duruyorlar. Bu yeni motor tipinin geliştirme ve imalat safhalarının Femsan tarafından üstlenilmesi planlanmakta. BMC ve Femsan yetkilileri ticari sır kapsamına girdiğinden dolayı yeni motor tipi ile ilgili teknik detayları kamuoyu ile paylaşmayı henüz düşünmemekteler. Projenin başarı ile tamamlanması neticesinde Türkiye çok önemli bir sanayi alanında dışa bağımlılığın kurtulmuş olacak. Ülke stratejisi açısından ise projeye ait asıl faydaların uzun dönemde askeri alanda ortaya çıkacağı öngörülmekte.

FEMSAN Hakkında:

Faaliyetlerine 1988 yılından bu yana sürdürmekte olan FEMSAN, halen ülkemizin en büyük Doğru Akım (DC) elektrik motorları üreticisi konumunda. İçerisinde bulunduğumuz yılın başlarında Femsan bu unvanına yeni bir unvan daha ekledi ve ülkemizin ilk servo motor imalatçısı oldu. Endüstriyel otomasyon alanında çok yüklü miktarda kullanılan servo motorlara ait talebin tamamının dış alım vasıtası ile karşılandığı düşünülürse bu gelişmenin stratejik öneme haiz olduğu kolayca anlaşılabilir.

Klasik üretim çeşitlerinin yanı sıra Femsan ülke için önemli pek çok projede alt yüklenici olarak yer almakta. Halen Silahlı Kuvvetlerde kullanılan füze fırlatma rampalarına ait motor ve jeneratör grupları bundan 10 yıl önce teslim edildi. Bu sistemler günümüzde kullanılmakta. Ayrıca, Aselsan tarafından geliştirilen kaideye monteli silah gruplarına ait servo motorların Femsan tarafından imal edilmesi planlanıyor. Bunun haricinde, AR-GE çalışmaları halen Sabancı Üniversitesi ve Japon bir asansör firması ile yürütülen yeni nesil asansörlerin lineer motor prototipi teslim edildi. Yakın zamanda geliştirilmiş lineer motor tipinin ikinci versiyonu teslim edilecek.

Stratejik öneme haiz diğer pek çok askeri ve sanayi projelerinde de yer alan firma, imzalanan gizlilik anlaşmaları gereği detayları kamuoyu ile paylaşmamaktadır. Tüm bunlara ek olarak, son yıllarda yürürlüğe konulan ihracat atılımı sayesinde Femsan, Avrupa'nın büyük satıcı-dağıtıcılarının DC Motor alanındaki ana tedarikçisi durumunda.

www.femsan.com.tr

Elektrik Araçlar Hakkında :

Günümüzde elektrikli araçlar ekonomik önemlerini en çok hafif yüklerin taşınması alanında göstermektedirler. Bunun en bilinen uygulama örnekleri golf araçları ile tatil köylerinde bavul ve/veya personel taşıyan araçlar. Son dönemlerde büyük fabrikalar içerisinde malzemelerin taşınması için de elektrikli araçların kullanılmaya başlandığı gözlemlenmektedir. Çalışmalar devam ediyor olmakla birlikte henüz tamamen elektrik enerjisi ile çalışan otomobil ticari bir ürün olarak piyasaya sürülebilmemiş değil. Bunun asıl sebebi olarak taşıt üreticisi çok uluslu firmaların akaryakıt ile çalışan motor teknolojisine sahip oldukları halde, elektrik motoru teknolojisine uzak oldukları, bu yüzden de aracın en önemli parçasını oluşturacak malzemede başka bir firmaya bağımlı kalmak istememeleri gösteriliyor. Diğer bir etken ise şüphesiz taşıtlar için kullanılan elektrik motorlarının halen gelişme sürecini tamamlayamamış olması.